

Hallituksen esitys Eduskunnalle Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräyksien hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.6 artiklan perusteella annetun valtioneuvoston päätöksen Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta tehdyn päätöksen. Päätöksessä luodaan Euroopan keskuspankin neuvostoon kansallisten keskuspankkien pääjohtajien äänioikeuksien vuorottelujärjestelmä, joka otetaan asteittain käyttöön euroalueen laajentuessa.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta valtioneuvoston päätöksen

muuttamisesta ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräyksien hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samana päivänä kuin sopimus tulee voimaan.

Päätöksen tarkoittama sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava allekirjoittajajäsenvaltio on tallettanut ratifioimiskirjansa. Muutos tulee voimaan vasta, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet sen valtiosääntöjensä mukaisesti. Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin päätöksen tarkoittama sopimus.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	3
1. Esityksen ehdotukset ja päätöksen sisältö	3
1.1. Lakiehdotuksen perustelut	5
2. Esityksen vaikutukset	5
3. Asian valmistelu	5
4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	5
5. Voimaantulo	5
6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja säätämisyjärjestys	5
LAKIEHDOTUKSET	7
Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimansaattamisesta	7
VALTION- JA HALLITUKSEN PÄÄMIESTEN KOKOONPANOSSA KOKOONTU- VAN NEUVOSTON PÄÄTÖS,	8
tehty 21 päivänä maaliskuuta 2003,	8
Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta	8

PERUSTELUT

1. Esityksen ehdotukset ja päätöksen sisältö

Esityksessä pyydetään eduskunnan hyväksyminen valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta tehdylle päätökselle. Esityksellä pyydetään lisäksi eduskuntaa hyväksymään laki päätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Voimassa olevan Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön, jäljempänä *perussääntö*, 10.2 artiklan mukaan kaikilla Euroopan keskuspankin, jäljempänä *EKP*, neuvoston jäsenillä on perussäännössä erikseen määrättyjä, lähinnä EKP:n pääomaa ja valuuttavarantojen siirtoa koskevia poikkeuksia lukuun ottamatta yksi ääni päätöksiä tehtäessä. EKP:n neuvoston muodostavat perussäännön 10.1 ja 43.4 artiklan mukaan EKP:n johtokunnan jäsenet ja euroalueeseen osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien pääjohtajat.

Valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa 21 päivänä maaliskuuta 2003 Brysselissä kokoontunut neuvosto antoi Nizzan sopimuksella perussääntöön lisätyn 10.6 artiklan nojalla, EKP:n suosituksen mukaisesti, neuvoston päätöksen 2003/223/EY Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta.

Päätöksen 1 artiklassa luodaan äänioikeuksien vuorottelujärjestelmä EKP:n neuvostoon muuttamalla 10.2 artiklaa. Artiklan 10.2 ensimmäisen alakohdan mukaan EKP:n neuvoston äänestysmenettelyjä mukautetaan siitä päivämäärästä, jona sen jäsenten lukumäärä kasvaa suuremmaksi kuin 21. Nykyisten institutionaalisten järjestelyjen mukaisesti äänioikeuksien enimmäismäärä on 21. Johtokunnan kuusi jäsentä säilyttävät pysyvän äänioikeutensa. Pääjohtajille jaetaan jäljelle jäävät 15 äänioikeutta, joita kierrätetään ennalta määritettyjen sääntöjen mukaisesti. Kullakin EKP:n neuvoston äänioikeutetulla jäsenellä on yksi ääni.

Pääjohtajat jaetaan ryhmiin, jotka eroavat toisistaan sen suhteen, miten usein ryhmän jäsenillä voi olla äänioikeus. Pääjohtajat jaetaan ryhmiin heidän keskuspankkejaan vastaaville jäsenvaltioille määritellyn järjestyksen mukaan. Tämä järjestys perustuu jäsenvaltioiden osuuksiin koko euroalueen indikaattorista, joka koostuu kahdesta osatekijästä: (i) osuus niiden jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin (jäljempänä 'markkinahinnoin laskettu BKT') ja (ii) osuus niiden jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista. Markkinahinnoin lasketun BKT:n paino on viisi kuudesosaa, ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvarojen paino yksi kuudesosa. Vuorottelujärjestelmä toteutetaan kahdessa vaiheessa, jotka ovat riippuvaisia siitä, miten euroalueen laajentuminen jaksottuu.

Pääjohtajat jaetaan kahteen ryhmään siitä päivämäärästä, jona heidän lukumääränsä kasvaa suuremmaksi kuin 15, aina siihen saakka kun heidän lukumääränsä saavuttaa 22:n. On epävarmaa, kuinka kauan vuorottelujärjestelmä toimii tällaisena, sillä se riippuu euroalueen laajentumisen jaksottumisesta.

Ensimmäiseen ryhmään kuuluu viisi keskuspankin pääjohtajaa niistä viidestä keskuspankista, joita vastaavilla jäsenvaltioilla on suurimmat osuudet edellä kuvatussa indikaattorista. Toiseen ryhmään kuuluvat kaikki muut kansallisten keskuspankkien pääjohtajat. Ensimmäisen ryhmän viisi pääjohtajaa jakavat neljä äänioikeutta, ja toisessa ryhmässä olevat loput pääjohtajat jakavat 11 äänioikeutta. Vuorottelujärjestelmän on katsottu edellyttävän kuitenkin tiettyjä erityisjärjestelyjä aina siihen päivämäärään saakka, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä kasvaa suuremmaksi kuin 18, jotta ensimmäisen ryhmän jäsenille ei tulisi harvemmin äänioikeus kuin toisen ryhmän jäsenille. Tämä saattaa vaikuttaa siihen, miten 15 äänioikeutta jaetaan näiden kahden ryhmän kesken. Jotta vältetään tilanne, jossa johonkin ryhmään kuuluvien kansallisten keskuspankkien pääjohtajien äänioikeusfrekvenssi

on 100 prosenttia, EKP:n neuvosto voi myös päättää lykätä vuorottelujärjestelmän aloittamista, kunnes kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä on suurempi kuin 18. Nämä tilapäisiksi tarkoitetut äänioikeuksien kierrättämisen erityisjärjestelyt on jätetty EKP:n neuvoston päätettäväksi.

Siitä päivämäärästä alkaen, jona pääjohtajien lukumäärä on 22, pääjohtajat jaetaan kolmeen ryhmään. Ensimmäinen ryhmä koostuu niistä viidestä pääjohtajasta, joiden keskuspankkeja vastaavilla jäsenvaltioilla on suurimmat osuudet edellä kuvatusta indikaattorista. Toiseen ryhmään kuuluu puolet pääjohtajien kokonaismäärästä, tarvittaessa ylöspäin pyöristettynä. Tähän ryhmään kuuluvat pääjohtajat niistä keskuspankeista, joita vastaavilla jäsenvaltioilla on seuraavaksi ylimmät sijat edellä esitettyjen arviointiperusteiden mukaisesti määräytyvässä jäsenvaltioiden järjestyksessä. Kolmanteen ryhmään kuuluvat loput pääjohtajat. Ensimmäisellä ryhmällä on neljä, toisella kahdeksan ja kolmannella kolme äänioikeutta. Kun euroalueeseen kuuluu 27 jäsenvaltiota, ensimmäisen ryhmän äänioikeusfrekvenssi on 80 prosenttia, toisen 57 prosenttia ja kolmannen 38 prosenttia.

Äänioikeuksien vuorotteluun pääjohtajien kesken sovelletaan myös periaatetta, jonka mukaan pääjohtajilla on kunkin ryhmän sisällä äänioikeus yhtä pitkän ajan. EKP:n neuvosto toteuttaa tämän yksinomaan operatiivisen periaatteen täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet.

Ryhmien kokoonpanoa mukautetaan aina, kun yhteenlaskettua BKT:tä markkinahinnoin tarkistetaan perussäännön 29.3 artiklan mukaisesti tai milloin tahansa, kun EKP:n neuvostoon kuuluvien pääjohtajien lukumäärä kasvaa euroalueen laajentumisen seurauksena. Komissio laatii tilastotiedot osuukien laskemiseksi yhteenlasketusta BKT:stä markkinahinnoin niiden sääntöjen mukaisesti, jotka neuvosto vahvistaa perussäännön 29.2 artiklan nojalla. Rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroja koskevien osuukien laskemiseksi tarvittavat tiedot lasketaan Euroopan yhteisössä laskentahetkellä sovellettavien tilastointimenetelmien mukaisesti. Näin ollen EKP laskee osuudet neuvoston perussäännön 5.4 artiklan nojalla antamien säännösten mukaisesti.

EKP:n neuvoston tehdessä päätöksiä, jotka ovat tarpeen vuorottelujärjestelmää koskevien operatiivisten yksityiskohtien täytäntöönpanemiseksi, päätöksentekoon osallistuvat kaikki jäsenet siitä riippumatta, onko heillä kyseisellä hetkellä äänioikeus vai ei, ja päätökset tehdään kahden kolmasosan äänten enemmistöllä.

Artiklan toisen alakohdan mukaan äänioikeutta EKP:n neuvostossa käytetään henkilökohtaisesti. EKP:n työjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että äänestys voidaan suorittaa teleneuvottelussa. Työjärjestyksessä määrätään myös pidemmän aikaa estyneenä olevan pääjohtajan mahdollisuudesta määrätä itselleen sijainen.

Kaikilla pääjohtajilla on edelleen äänioikeus painotettua määräenemmistöä koskevissa päätöksissä, tehtäessä 10.6 artiklassa tarkoitettua suositusta sekä EKP:n tehdessä suositusta neuvostolle perussäännön muuttamisesta (artiklan kolmas alakohta).

Päätökset EKP:n neuvostossa tehdään äänioikeutettujen jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Jos äännet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee (artiklan neljäs alakohta).

Artiklan viidennen alakohdan mukaan EKP:n neuvosto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa sen äänioikeutetuista jäsenistä on läsnä. Jos EKP:n neuvosto ei ole päätösvaltainen, puheenjohtaja voi kutsua koolle ylimääräisen kokouksen, jossa vähimmäisjäsenmäärä ei ole päätösvallan edellytyksenä.

Artiklan alakohdat kahdesta viiteen vastaavat asiallisesti voimassa olevia määräyksiä. Määräyksiin on tehty vain äänioikeuksien vuorottelujärjestelmästä johtuvat tekniset tarkistukset.

Päätöksen 2 artiklan jäsenvaltioiden on ratifioitava päätös valtiosääntöjensä mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan. Sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava allekirjoittajajäsenvaltio on tallettanut ratifioimiskirjansa. Muutos tulee voimaan vasta, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet sen valtiosääntöjensä mukaisesti.

Vuorottelujärjestelmän tavoitteena on tur-

vata EKP:n neuvoston päätöksenteon tehokkuus ja joutuisuus euroalueen laajentuessa EU:n laajentumisen seurauksena.

1.1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 § sisältää säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston päätöksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan.

2 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan. Voimaansaattamisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella, koska kyseessä on Euroopan unionissa tehdystä päätöksestä ja siten asiasta, joka perustulain 93 §:n 2 momentin mukaan kuuluu valtioneuvoston toimivaltaan (PeVL 49/2001 vp).

2. Esityksen vaikutukset

Perussäännön 10.2 artiklan muutos merkitsee, että Suomen Pankin pääjohtajalla ei, toisin kuin tällä hetkellä, olisi aina äänioikeutta kaikissa asioissa EKP:n neuvostossa. Suomi sijoittuu pääjohtajien ryhmäjaossa toiseen ryhmään. Uudet jäsenvaltiot tulevat, Puolaa lukuun ottamatta, kuulumaan kolmanteen ryhmään.

3. Asian valmistelu

EKP antoi 3 päivänä helmikuuta 2003 suosituksen neuvoston päätökseksi Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta (EKP/2003/1). Suositusta käsiteltiin valmistelevasti valtiovarainministeriöiden Ecofin-neuvoston kokouksissa helmi- ja maaliskuussa 2003.

Suomi suhtautui EKP:n suositukseen kriittisesti. Eduskunnan suuri valiokunta katsoi päätöksestä annettua valtioneuvoston kirjelmää (U 85/2002 vp) koskevassa kannanotosaan (pöytäkirja 74/2002 vp), että Euroopan unionin neuvostossa oleva neuvottelutilanne huomioon ottaen Suomi saattoi hyväksyä päätöksen vain, jos vaihtoehto oli se, että

Suomi olisi joutunut yksin estämään päätöksen. Valiokunta edellytti lisäksi, että tässä tapauksessa Suomen edustaja tuo neuvostossa esille periaatteellisen vastustuksen. Samalla valiokunta edellytti, että Suomi tekee asiassa ehdotuksen tulevassa hallitusten välisessä konferenssissa.

EKP:n suosituksen mukainen päätös hyväksyttiin 21 päivänä maaliskuuta 2003 hallitusten- ja valtion päämiesten kokoonpanossa kokoontuneessa neuvostossa. Suomen ja Alankomaiden edustajat ilmoittivat kokouksessa, että asiaan tulee palata hallitusten välisessä konferenssissa.

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Suomen hallitus teki lokakuussa 2003 hallitusten välisessä konferenssissa ehdotuksen EKP:n neuvoston äänioikeutettujen pääjohtajien määräytymisperusteista. Suomen ehdotuksen tarkoittama järjestelmä olisi korvannut maaliskuussa 2003 tehdyn neuvoston päätöksen. Ehdotus ei kuitenkaan saanut muiden jäsenvaltioiden kannatusta.

5. Voimaantulo

Päätöksen tarkoittama sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava allekirjoittajajäsenvaltio on tallettanut ratifioimiskirjansa. Muutos tulee voimaan vasta, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet sen valtiosääntöjensä mukaisesti. Laki päätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulevaksi voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan. Perussäännön 10.2 artiklan muutoksen toivotaan tulevan voimaan 1 päivänä touko-kuuta 2004, jolloin Euroopan unioniin liittyy kymmenen uutta jäsenvaltiota.

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja säätämisyjärjestys

Päätöksellä muutetaan EKP:n neuvoston

äänestysmenettelyjä. Perustuslakivaliokunta on Nizzan sopimuksen hyväksymisen yhteydessä todennut päätöksen taustalla olevan perussäännön 10.6 artiklan osalta, että kyseinen kohta oli lainsäädännön alaan kuuluva sopimusmääräys, mutta että se oli voimaansaatamislakiehdotuksen käsittelyjärjestykseen vaikuttamaton seikka. Valiokunta totesi myös, että kyseessä on keskeistä EU-instituutiota koskevista olennaisista määräyksistä, jotka Suomessa kuuluvat lainsäädännön alaan (PeVL 38/2001 vp). Perustuslakivaliokunta katsoi päätöstä koskevasta valtioneuvoston kirjelmästä (U 85/2002 vp) antamassaan lausunnossaan (pöytäkirja 144/2002 vp), että edellä mainittu valiokunnan kanta viittaa siihen, että neuvoston päätös voidaan hyväksyä eduskunnassa enemmistöpäätöksellä.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo,

että neuvoston päätöksen voidaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaatamislakiksi voidaan hyväksyä tavallisessa lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 2003 Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta annetun valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston päätöksen.

Koska neuvoston päätös sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotukset

Laki

Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta annetun valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston päätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 2003 Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta annetun valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston päätöksen lainsäädännön

alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä päivänä 20 helmikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Widenroos*

**VALTION- JA HALLITUKSEN PÄÄMIESTEN KOKOONPANOSSA KOKOONTUVAN
NEUVOSTON PÄÄTÖS,**

tehty 21 päivänä maaliskuuta 2003,

Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta

(2003/223/EY)

VALTION- JA HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN KOKOONPANOSSA KOKOONTUVA NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (1) ja erityisesti sen 10.6 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin suosituksen (2),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon (3),

ottaa huomioon komission lausunnon (4),

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroalueen laajentuminen johtaa Euroopan keskuspankin (EKP) neuvoston jäsenten lukumäärän kasvuun. On tarpeen ylläpitää EKP:n neuvoston mahdollisuuksia tehokkaaseen ja joutuisaan päätöksentekoon laajentuneella euroalueella euron käyttöönotta-
vien jäsenvaltioiden lukumäärästä riippumatta. Tätä varten EKP:n neuvostossa äänioikeutettujen kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärän on oltava EKP:n neuvostoon kuuluvien kansallisten keskuspankkien

pääjohtajien kokonaismäärää pienempi. Vuorottelujärjestelmä on tasapuolinen, tehokas ja hyväksyttävä tapa jakaa äänioikeudet EKP:n neuvostoon kuuluvien kansallisten keskuspankkien pääjohtajien kesken. Se, että kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on 15 äänioikeutta, on asianmukaisella tavalla sopu-
soinnussa toisaalta nykyisen järjestelyn jatkuvuuden kanssa, mihin sisältyy tasapuolinen äänioikeuksien jakaminen johtokunnan kuuden jäsenen ja EKP:n neuvoston muiden jäsenten välillä, ja toisaalta sen seikan kanssa, että on tarpeen huolehtia päätöksenteon tehokkuudesta kooltaan aiempaa merkittävästi suuremmassa EKP:n neuvostossa.

(2) Jokaisella johtokunnan jäsenellä on säilytettävä pysyvä äänioikeus EKP:n neuvostossa, kun otetaan huomioon heidän nimittämisensä Euroopan tasolla perustamissopimuksen mukaista menettelyä noudattaen sekä heidän roolinsa EKP:ssä, jonka toimivalta käsittää koko euroalueen.

(3) EKP:n neuvoston äänestysmenettelyjä mukautetaan perussäännön 10.6 artiklan m-
jalla. Koska kyseinen artikla koskee ainoastaan perussäännön 10.2 artiklan muuttamista, äänestysmenettelyjen mukautus ei vaikuta perussäännön 10.3, 10.6 eikä 41.2 artiklan mukaisesti tehtäviä päätöksiä koskeviin äänestyksiin.

(4) Valittu äänioikeuksien vuorottelujärjestelmä koostuu tekijöistä, joissa kuvastuu viisi peruseriaatetta. Kaikkiin äänioikeutettuihin EKP:n neuvoston jäseniin sovelletaan edelleen EKP:n neuvoston päätöksenteon peruseriaatetta ”yksi jäsen, yksi ääni”. Kaikki EKP:n neuvoston jäsenet osallistuvat edelleen EKP:n neuvoston kokouksiin henkilö-

(1) Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyllä pöytäkirjalla vahvistettu perussääntö, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Nizzan sopimuksella.

(2) EUVL C 29, 7.2.2003, s.6.

(3) Lausunto annettu 13. maaliskuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(4) Lausunto annettu 21. helmikuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

kohtaisesti ja itsenäisesti siitä riippumatta, onko heillä kulloinkin äänioikeus vai ei. Vuorottelujärjestelmä on siinä mielessä kestävä, että se kykenee mukautumaan euroalueen laajentumiseen aina nyt kaavailtuun jäsenvaltioiden enimmäismäärään asti. Vuorottelujärjestelmän avulla vältetään myös tilanteet, joissa äänioikeutetut kansallisten keskuspankkien pääjohtajat ovat keskuspankeista, joita vastaavien jäsenvaltioiden ei yhdessä katsota edustavan euroalueen taloutta kokonaisuudessaan. Vuorottelujärjestelmä on lisäksi avoin.

(5) Sillä, että kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan ryhmiin ja näille ryhmille osoitetaan tietty määrä äänioikeuksia, on tarkoitus varmistaa, että äänioikeutetut kansallisten keskuspankkien pääjohtajat ovat keskuspankeista, joita vastaavat jäsenvaltiot yhdessä tarkasteltuina edustavat euroalueen taloutta kokonaisuudessaan. Kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on äänioikeus eri aikaväleihin riippuen siitä, kuinka suuri heidän keskuspankkiaan vastaavan jäsenvaltion talous on suhteessa koko euroalueeseen. Kansallisten keskuspankkien pääjohtajien jakaminen ryhmiin on näin ollen riippuvainen siitä, millä sijalla heidän keskuspankkiaan vastaava jäsenvaltio on järjestyksessä, joka määräytyy kahdesta osatekijästä koostuvan indikaattorin perusteella: jäsenvaltion osuus niiden jäsenvaltioiden, jotka ovat ottaneet euron käyttöön, i) yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin (jäljempänä 'BKT markkinahinnoin') ja ii) rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista. Jäsenvaltion taloudellinen painoarvo, sellaisena kuin se kuvastuu jäsenvaltion BKT:stä markkinahinnoin, on asianmukainen osatekijä, koska keskuspankkipäätösten vaikutus niissä jäsenvaltioissa, joiden talous on suurempi, on merkittävämpi kuin niissä jäsenvaltioissa, joiden talous on pienempi. Tämän ohella keskuspankin päätösten kannalta on erityistä merkitystä myös jäsenvaltion rahoitussektorien suuruudella, koska keskuspankkioperaatioiden vastapuolet kuuluvat tähän sektoriin. BKT:lle markkinahinnoin annetaan painoarvo 5/6, ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroilta annetaan painoarvo 1/6. Tällainen painotus on asianmukainen, koska näin rahoitussektori on edustettu-

na riittävästi ja mielekkäästi.

(6) Jotta vuorottelujärjestelmän käyttöönotto tapahtuu sujuvasti, se tehdään kahdessa vaiheessa. Ensi vaiheessa kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kahteen ryhmään niin pian kuin heidän lukumääränsä ylittää 15. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on äänioikeus vähintään yhtä usein kuin toiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla. Kun merkittävä määrä uusia jäsenvaltioita on liittynyt euroalueeseen eli kun kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä ylittää 21, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kolmeen ryhmään. Kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on kunkin ryhmän sisällä äänioikeus yhtä pitkän ajan. EKP:n neuvosto hyväksyy kaikkien jäsentensä, sekä äänioikeutettujen että vailla äänioikeutta olevien, kahden kolmasosan enemmistöllä kyseisiä kahta periaatetta koskevat yksityiskohtaiset täytäntöönpanosäännökset sekä tekee mahdollisen päätöksen lykätä vuorottelujärjestelmän aloittamista sellaisen tilanteen välttämiseksi, jossa jonkin ryhmän sisällä kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla olisi aina äänioikeus.

(7) Kutakin kansallista keskuspankkia vastaavan jäsenvaltion osuutta euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKT:stä markkinahinnoin ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista tarkistetaan aina silloin, kun yhteenlasketua BKT:tä markkinahinnoin tarkistetaan perussäännön 29.3 artiklan mukaisesti tai kun EKP:n neuvostoon kuuluvien kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä kasvaa. Näissä säännöllisin väliajoin tehtävissä tarkistuksissa määräytyviä uusia osuuksia sovelletaan seuraavan vuoden ensimmäisestä päivästä alkaen. Kun yhdestä tai useammasta kansallisen keskuspankin pääjohtajasta tulee EKP:n neuvoston jäsen, viiteajanjaksojen, joita noudatetaan laskettaessa osuutta, joka kyseistä keskuspankkia vastaavalla jäsenvaltiolla on euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKT:stä markkinahinnoin ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista, olisi vastattava osuuksien viimeisimmän viisivuotistarkistuksen yhteydessä noudatettuja viiteajanjaksoja.

Tällaisissa muissa kuin säännöllisin väliajoin tehtävissä tarkistuksissa määräytyviä uusia osuuksia sovelletaan siitä päivämäärästä alkaen, jona kyseessä olevasta yhdestä tai useammasta kansallisen keskuspankin pääjohtajasta tulee EKP:n neuvoston jäsen. Nämä tekniset yksityiskohdat ovat osa täytäntöönpanosääntöksiä, joiden antaminen kuuluu EKP:n neuvostolle,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntöä seuraavasti:

Korvataan perussäännön 10.2 artikla seuraavasti:

”(10.2) Kullakin EKP:n neuvoston jäsenellä on yksi ääni. Siitä päivästä alkaen, jona EKP:n neuvoston jäsenten lukumäärä ylittää 21, kullakin johtokunnan jäsenellä on yksi ääni ja äänioikeutettujen kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä on 15. Viimeksi mainitut 15 äänioikeutta jaetaan ja ne kiertävät seuraavalla tavalla:

— Siitä päivästä alkaen, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä ylittää 15, siihen saakka, kunnes lukumäärä on 22, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kahteen ryhmään sillä perusteella, millä sijalla heidän keskuspankkejaan vastaava jäsenvaltio on järjestyksessä, joka määräytyy sen mukaan, miten suuri osuus kullakin jäsenvaltiolla on euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista. Osuuksille yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin annetaan paino 5/6, ja osuuksille rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista annetaan paino 1/6. Ensimmäinen ryhmä koostuu viidestä kansallisen keskuspankin pääjohtajasta ja toinen ryhmä jäljelle jäävistä kansallisten keskuspankkien pääjohtajista. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on oltava äänioikeus vähintään yhtä usein kuin toiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla. Jollei edellisestä virkkeestä muuta johdu,

ensimmäiselle ryhmälle osoitetaan neljä äänioikeutta ja toiselle ryhmälle yksitoista äänioikeutta.

— Siitä päivästä alkaen, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumääräksi tulee vähintään 22, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kolmeen ryhmään edellä esitettyjen arviointiperusteiden mukaan määräytyvän järjestyksen mukaisesti. Ensimmäinen ryhmä koostuu viidestä kansallisen keskuspankin pääjohtajasta, ja ryhmälle osoitetaan neljä äänioikeutta. Toiseen ryhmään kuuluu puolet kansallisten keskuspankkien pääjohtajien kokonaismäärästä, missä yhteydessä mahdollinen murtoluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun, ja ryhmälle osoitetaan kahdeksan äänioikeutta. Kolmas ryhmä koostuu jäljelle jäävistä kansallisten keskuspankkien pääjohtajista, ja ryhmälle osoitetaan kolme äänioikeutta.

— Kullakin kansallisen keskuspankin pääjohtajalla on kunkin ryhmän sisällä äänioikeus yhtä pitkän ajan.

— Osuuksien laskemiseen yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin sovelletaan 29.2 artiklaa. Rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvarat lasketaan Euroopan yhteisössä laskentahetkellä sovellettavien tilastointimenetelmien mukaisesti.

— Ryhmien kokoa ja/tai koostumusta muutetaan edellä mainittuja periaatteita noudattaen aina kun yhteenlaskettua bruttokansantuotetta markkinahinnoin tarkistetaan perussäännön 29.3 artiklan mukaisesti tai kun kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä kasvaa.

— EKP:n neuvosto, joka tekee päätöksensä kahden kolmasosan enemmistöllä kaikista sekä äänioikeutetuista että vailla äänioikeutta olevista jäsenistään, toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet edellä esitettyjen periaatteiden täytäntöönpanemiseksi ja voi päättää lykätä vuorottelujärjestelmän aloittamisen siihen päivään, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä ylittää 18.

Äänioikeutta käytetään henkilökohtaisesti. Poiketen tästä säännöstä 12.3 artiklassa tarkoitettussa työjärjestyksessä voidaan määrätä, että EKP:n neuvoston jäsenet voivat äänestää teleneuvottelussa. Työjärjestyksessä määrätään myös, että EKP:n neuvoston jäsen, joka

on pidemmän aikaa estynyt osallistumasta EKP:n neuvoston kokouksiin, voi nimetä varajäsenen EKP:n neuvoston jäseneksi.

Edellisten kohtien säännöksillä ei rajoiteta kaikilla EKP:n neuvoston äänioikeutetuilla ja vailla äänioikeutta olevilla jäsenillä 10.3, 10.6 eikä 41.2 artiklan nojalla olevia äänioikeuksia.

Jollei tässä perussäännössä toisin määrätä, EKP:n neuvoston päätökset tehdään äänioikeutettujen jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Jos äännet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

EKP:n neuvosto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa sen äänioikeutetuista jäsenistä on läsnä. Jos EKP:n neuvosto ei ole päätösvaltainen, puheenjohtaja voi kutsua koolle ylimääräisen kokouksen, jossa vähimmäisjäsenmäärä ei ole päätösvaltaisuuden edellytyksenä.”

2 artikla

1. Kaikkien jäsenvaltioiden on ratifioitava tämä päätös valtiosääntöjensä mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan.

2. Tämä sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava allekirjoittajajäsenvaltio on tallettanut ratifioimiskirjansa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä maaliskuuta 2003.

Valtion- tai hallituksen päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston puolesta

Puheenjohtaja